

УДК 342.951

DOI [https://doi.org/10.32837/pyuv.v2i4\(29\).466](https://doi.org/10.32837/pyuv.v2i4(29).466)

Т. Г. Шутак

orcid.org/0000-0001-5600-8632

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Постановка проблеми. На компетентні вітчизняні органи державної влади та інші відповідні публічні інституції цілком покладається важливий обов'язок із загального забезпечення належного правового врегулювання ключових питань щодо організації, планомірного й системного здійснення транскордонного співробітництва. Лише за такої сталої підтримки з боку держави можливо досягти високих цілей європейської інтеграції нашої країни, налагодження ефективних і довготривалих зв'язків на рівні прикордонних територій.

У кінцевому підсумку локальна взаємодія суб'єктів транскордонного співробітництва на міжнародній арені спроможна допомогти вибудувати глобальні вектори добросусідства у межах України та низки сусідніх країн ЄС. У цьому сенсі застосовний юридичний інструментарій є багатограним. На особливу увагу заслуговує його адміністративно-правовий вираз, що повною мірою відбиває регулювальний вплив суб'єктів публічної адміністрації в зазначеній сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розв'язання науково-теоретичних і практичних питань щодо особливостей правового статусу суб'єктів транскордонного співробітництва не втрачає своєї актуальності за дії перманентних політичних, соціальних, економічних та інших чинників. Відповідні наукові дослідження почали розвиватися протягом останніх років, зокрема представниками соціально-економічних наук (І.О. Дроненко, М.В. Грузд, Н.І. Луцька, О.О. Носирев, Н.Є. Сілічева та ін.), публічного управління й адміністративного права (К.В. Гегедош, О.П. Гребельник, Є.О. Коваленко, М.М. Рівас, О.М. Руденко, А.Ю. Стрижакова та ін.).

Мета статті – з'ясування сутності та особливостей сучасного стану реалізації та дотримання адміністративно-правового статусу суб'єктів транскордонного співробітництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вся глибина й безперервність взаємозв'язку держави в особі системи владних інституцій та громадян реалізується у їхніх правових статусах (від лат. "status" – «положення»). Вказане дає можливість безперешкодно брати участь у соціальних зв'язках, реалізовувати та захищати свої права і свободи, законні інтереси. Такий взаємозв'язок виражає закріплене правове положення фізичних

і юридичних осіб у певній системі суспільних відносин, яке структурно включає правові норми та принципи, що встановлюють цей статус, правосуб'єктність, основні суб'єктивні права та юридичні обов'язки, правові принципи і правові гарантії, законні інтереси, громадянство або інший конкретний зв'язок чи відношення до держави, юридичну відповідальність.

Питання визначення правового статусу продовжує залишатися дискусійним. У нормативно-правових актах, науковій літературі, джерелах довідкового характеру широкого застосування і визнання набув виключно термін «правовий статус», що відповідає загальним вимогам, які встановлені правилами юридичної техніки. Для цієї категорії притаманні певні обставини, де правовий статус нерозривно пов'язаний з доктриною природного права. Постійно розвиваються уявлення наукової спільноти про зміст основних прав і свобод людини і громадянина [1, с. 19–21].

Загальноприйнятим у теорії права є положення, що правовий статус особи має три вирази. Правовий статус юридично окреслює визначене місце людини у її взаємовідносинах із суспільством та державою. Загальний статус – це правовий статус, який передбачає основні конституційні права та обов'язки громадянина, характеризує загальні та рівні можливості, вихідні позиції всіх тих людей, які є громадянами однієї держави. Спеціальний статус – це правовий статус, що надається окремим групам осіб і громадян. Він охоплює особливі, додаткові права та обов'язки певної групи суб'єктів. Індивідуальний (персональний) статус – це правовий статус, що надається окремій особі чи громадянину правозастосовними актами та характеризує індивідуалізовані юридичні можливості соціального суб'єкта в певній державі [2, с. 277]. Специфіка наведених видів правових статусів полягає у тому, що вони всі можуть як бути притаманні одній людині, так і взаємовиключатися залежно від конкретної ситуації, визначеної правовими нормами. Адміністративно-правовий статус особи є важливою складовою частиною загального правового статусу людини. Він виражає сукупність суб'єктивних прав і обов'язків індивіда у поєднанні з обсягом адміністративної правосуб'єктності та відповідальності.

Окреслене певною мірою стосується також юридичних осіб публічного права, зокрема системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, наділених делегованими повноваженнями виконавчо-розпорядчого характеру. Водночас доречно зауважити, що саме вертикаль виконавчої влади є центральним і головним суб'єктом адміністративно-правових відносин, що напряму впливає з їхнього спеціального правового статусу, а також корелюється із законодавчо передбаченою загальною та спеціальною компетенцією у правотворчій та правозастосовній діяльності.

Систему органів виконавчої влади, форми та методи їхнього функціонування чітко визначають Конституція та закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України тощо. Діяльність цих суб'єктів має вторинний і підзаконний характер, оскільки вони здійснюють свої функції на підставі й на виконання законодавчих приписів. У процесі виконавчої та розпорядчої діяльності органи державного управління діють юридично-владно, застосовують сукупність правових засобів нормотворчого, оперативного-виконавчого та юрисдикційного характеру. Кожен із них діє від імені держави, має певний правовий статус, виступає носієм повноважень юридично-владного характеру. Органи виконавчої влади наділені оперативною самостійністю, що виражається в їхній компетенції – предметі відання, правах, юридичних обов'язках, територіальних межах діяльності кожного окремого органу.

Законодавством до суб'єктів транскордонного співробітництва віднесено територіальні громади, їхні представницькі органи та об'єднання, місцеві органи виконавчої влади, що взаємодіють з територіальними громадами та відповідними органами публічної влади сусідніх держав у межах своєї компетенції, встановленої нормативно-правовими актами України та угодами про транскордонне співробітництво [3]. Окреслене має логічний та обґрунтований характер, адже охоплює всі ланки міжнародної співпраці на регіональному рівні, серед яких важливим є населення прикордонних районів і місцеві суб'єкти публічної адміністрації.

Суспільні та приватні інтереси інтенсифікуються через транскордонне співробітництво з територіальними громадами та місцевим самоврядуванням, які прагнуть жити в належних умовах соціального середовища. Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» територіальна громада – жителі, об'єднані постійним проживанням у межах певного населеного пункту, що є самостійною адміністративно-територіальною одиницею, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр. Вони є первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функ-

цій і повноважень, мають правові можливості об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині управлінські органи та обирати сільського, селищного, міського голову [4].

Потужним стимулом розвитку транскордонного співробітництва саме вітчизняних територіальних громад та органів місцевого самоврядування є впровадження Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р. В означених умовах, з одного боку, адміністративно-правовий статус територіальних громад прописаний в Конституції України та низці відповідних нормативних актів, з іншого – невизначеність основоположних засад розвитку адміністративно-територіального устрою та стратегічного бачення державою активного місця окремих груп населення в процесах формування й здійснення політики за головними спрямуваннями державного будівництва та кінцевої мети адміністративної реформи не дозволяє втілити у життя позитивні аспекти транскордонного співробітництва.

Розуміння публічною адміністрацією певної розмитості та відсутності конкретизації всіх елементів спеціального правового статусу територіальних громад, їхніх представницьких органів та об'єднань зумовило здійснення низки важливих кроків у цій сфері. Були розроблені та систематично впроваджуються у життя ключові положення Плану заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 р. № 688-р [5]. Був прийнятий Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Добровільні умови об'єднання не виключають прискіпливої уваги публічної адміністрації в цих питаннях, адже відповідні об'єднані громадські організації набувають іншого спеціального правового статусу, а також зумовлюють виникнення нового суб'єкта транскордонного співробітництва. Для цього впроваджено Методику формування спроможних територіальних громад, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 р. № 214. Документом визначено головні умови формування проектних спроможних територіальних громад, порядок розроблення перспективних планів формування територій громад областей (зокрема, Перспективний план формування територій громад Закарпатської області, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.12.2019 р. № 1391-р.).

Перелік спроможних територіальних громад завжди закріплюється розпорядженням Кабінету Міністрів України з назвою «Про визнання

спроможними об'єднаних територіальних громад», зокрема № 159-р від 14.03.2018 р., № 485-р від 11.07.2018 р., № 836-р від 07.11.2018 р., № 963-р від 16.10.2019 р. Нормативне закріплення прав і свобод територіальних громад, юридичні гарантії їхнього функціонування опосередковано прописані у чинному законодавстві, однак ключовим документом із врегулювання зазначених питань виступає їхній статут.

Основою для набуття адміністративної правоздатності слугує обов'язкове проходження територіальними громадами процедури державної реєстрації статуту. Відповідно до норм Положення про державну реєстрацію статутів територіальних громад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 р. № 1150, реєстрація статутів територіальних громад сіл, селищ та міст, зокрема статутів об'єднаних територіальних громад, здійснюється виключно відповідними територіальними органами Міністерства юстиції України, а статуту територіальної громади м. Києва – безпосередньо цим відомством за заявою встановленого зразка [6]. Однак ніхто не позбавляє заявника права оскаржити зазначені дії до вищої за ієрархією інстанції або звернутися з позовом до адміністративного суду.

Усі члени територіальної громади мають низку закріплених у статуті прав, серед яких у контексті організації транскордонного співробітництва на увагу заслуговують такі [7]: включатися до складу консультативно-дорадчих органів при місцевій раді та її виконавчих органах; одержувати повну і достовірну інформацію про діяльність органів місцевого самоврядування; брати участь у здійсненні контролю за діяльністю посадових осіб місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій; брати участь у розподілі частини видатків місцевого бюджету через механізм громадського бюджету; ознайомлюватися з проектами актів органів місцевого самоврядування; оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Юридичні обов'язки територіальних громад передбачають таке: проявляти повагу до гідності кожної людини, традицій, історії, національної або етнічної самобутності різних груп осіб, сприяти забезпеченню рівності інших прав і свобод людини та громадянина, які проживають чи на інших законних підставах перебувають у межах територіальної громади; утримуватися від дискримінації; шанобливо ставитися до традицій, звичаїв територіальної громади, її самобутності, історії та культури; сприяти сталому розвитку територіальної громади та її населених пунктів; шанобливо та ошадливо ставитися до майна, коштів, землі, природних ресурсів територіальної громади, а також об'єктів спільної власності громад; поважати символіку територіальної громади

і використовувати її тільки за призначенням; реалізовувати свої права, свободи та законні інтереси з повагою до прав жителів територіальної громади та інших осіб, які на законних підставах проживають у її межах, до інтересів держави та суспільства.

Територіальні громади є основними ланками місцевого самоврядування, безпосередньо або опосередковано через відповідні структурні ланки здійснюють управління місцевими справами. Водночас специфіка таких об'єднань населення за певними критеріями у значній кількості питань (зокрема, щодо міжнародної взаємодії) здійснюється через сільську, селищну, міську раду, їхні виконавчі органи. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування має певні об'єктивно зумовлені особливості, що впливають з їхньої загальної та спеціальної компетенції: здійснення низки делегованих повноважень з боку територіальних громад; здійснення власних повноважень, прописаних в Конституції України, законах України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування», низці інших законних і підзаконних нормативно-правових актів; здійснення делегованих повноважень з боку органів виконавчої влади.

Погоджуємося з поширеною науковою позицією, що адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування є зовнішнім виразом їхньої діяльності, що складається з цільового блоку (мети, завдань, функцій та принципів діяльності), структурно-організаційного блоку (порядку створення, реорганізації, ліквідації, організаційної побудови, лінійної та функціональної підпорядкованості, порядку взаємодії й координації) та компетенційного блоку (прав, юридичних обов'язків та гарантій функціонування). Цільовий блок розкриває призначення діяльності органу місцевого самоврядування, визначає основні завдання та функції, загальноправові й спеціальні засади функціонування [8, с. 190].

За іншого підходу адміністративно-правовим статусом органів місцевого самоврядування є правове положення у системі управління справами місцевого значення, що визначається за допомогою закріплення в адміністративному законодавстві мети створення, територіальних меж діяльності кожного органу, взаємовідносин між собою, а також із членами територіальної громади, органами державної влади, юридичними особами та їхніми посадовими особами, завдань, функцій, предметів відання, повноважень, гарантій діяльності та відповідальності, що дозволяє їм бути повноцінним учасником відповідних відносин. Структурними елементами адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування є мета утворення та функціонування,

завдання, функції, повноваження, гарантії діяльності та юридичної відповідальності [9, с. 46].

Питання участі органів місцевого самоврядування на міжнародній арені щодо розв'язання нагальних спільних прикордонних проблем і розвитку соціально-економічної, екологічної, культурної, етнічної, фінансової та інших подібних сфер у сенсі адміністративно-правового забезпечення такої діяльності за останні роки вітчизняними науковцями розглядалися досить нечасто, поверхнево та фрагментарно. Однак важливість для нашої країни зазначених питань, тим паче в сучасних складних обставинах, вимагає активізації відповідних наукових пошуків. Загалом основними суб'єктами транскордонного співробітництва є районні та обласні ради, які представляють більш широко місцеві та регіональні інтереси, акумулюють у значні матеріально-технічні та фінансові ресурси, а також приймають найбільш важливі рішення у цій сфері. Водночас фактично всі органи місцевого самоврядування несуть відповідальність за виконання міжнародних правових зобов'язань у межах своїх повноважень на конкретній території.

Створення належних і достатніх умов для стійкого здійснення транскордонного співробітництва вимагає від представників місцевого самоврядування у повній мірі застосовувати весь наявний у них юридичний інструментарій публічного управління, який переважно сконцентрований у виконавчих органах місцевих рад (комітети, відділи, управління). Відповідно до чинного законодавства вони є органами, які створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Виконавчі органи рад цілком належать до суб'єктів публічної адміністрації, адміністративно-правовий статус яких включає загальну компетенцію, а також спеціальну (делеговані повноваження від органів державної влади), що зумовлює їхню підконтрольність у цих питаннях.

Особливе місце серед суб'єктів транскордонного співробітництва займають місцеві державні адміністрації, які майже завжди є обов'язковими учасниками відповідних правовідносин. Це зумовлено специфікою їхнього адміністративно-правового статусу, закріпленого першочергово в положеннях Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Зокрема, місцеві державні адміністрації здійснюють такі дії: забезпечують стійку реалізацію відповідної державної політики на місцевому та регіональному рівнях; виконують сукупність делегованих повноважень від органів місцевого самоврядування; виступають гарантами виконання міжнародних правових зобов'язань.

Районні та обласні державні адміністрації в межах адміністративно-територіальної одиниці забезпечують таке: виконання законодавчих і підзаконних актів; законність та правопорядок, дотримання прав, свобод і законних інтересів громадян; виконання цільових державних і регіональних програм соціально-економічного, культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – програм їхнього національно-культурного розвитку; підготовку та схвалення прогнозів відповідних бюджетів, виконання відповідних бюджетів; звіти про виконання відповідних бюджетів та програм; взаємодію з органами місцевого самоврядування; реалізацію інших наданих державою і делегованих відповідними радами повноважень [10].

На особливу увагу заслуговують державно-владні повноваження в галузі міжнародних і зовнішньоекономічних відносин. Це такі повноваження: забезпечення виконання зобов'язань за міжнародними договорами України у межах адміністративно-територіальної одиниці; сприяння розвитку міжнародного співробітництва в галузях економіки, захисту прав і свобод людини, боротьби з тероризмом, екологічної безпеки, охорони здоров'я, науки, освіти, культури, туризму, фізкультури і спорту; укладання договорів з іноземними партнерами про співробітництво; сприяння зовнішньоекономічним зв'язкам підприємств, установ та організацій, розташованих на території адміністративно-територіальної одиниці, незалежно від форми власності; сприяння діяльності митних органів та прикордонних служб, створенню умов для їхнього належного функціонування. Отже, державні адміністрації наділені вагомими юридичними інструментами зі створення належних умов організації транскордонного співробітництва.

Висновки. З огляду на викладене вище варто констатувати, що адміністративно-правовий статус суб'єктів транскордонного співробітництва приватного права об'єктивований сукупністю конкретних соціальних чинників і закономірностей. Ці чинники відображають місце індивіда у правовій реальності, визначають роль і місце у взаєминах з державою та суспільством. Адміністративно-правовий статус суб'єктів транскордонного співробітництва виступає ключовим способом закріплення та ефективного реалізації потреб і законних інтересів громадянина. До структури цього правового явища входять такі елементи: 1) права і свободи людини та громадянина, передбачені основоположними міжнародними актами з прав людини, Конституцією України, іншими нормативними актами адміністративно-правового характеру; 2) юридичні обов'язки, що охоплюють потенційну можливість притягнення винної

особи до адміністративної відповідальності за невиконання, недотримання або порушення закону; 3) комплекс адміністративно-правових гарантій прав і свобод людини та громадянина, що забезпечують створення належних умов соціального середовища для ефективної реалізації цих суб'єктивних прав, здійснення правотворчої та правозастосовної діяльності органами публічної влади.

Адміністративно-правовий статус органів публічної адміністрації передбачає їхнє правове положення в системі державного управління у адміністративно-політичній сфері, що визначається шляхом закріплення у чинному адміністративному законодавстві мети створення, завдань, функцій, повноважень, гарантій діяльності та відповідальності. Це дозволяє публічній адміністрації бути учасником адміністративно-правових відносин. Адміністративно-правовий статус таких відносин включає три блоки структурних елементів, де цільовий блок містить у собі призначення діяльності владного органу, його головні та додаткові завдання й функції.

Література

1. Макачук В.В. Поняття «правовий статус особи» в теоретично-правовій літературі. *Право.ua*. 2015. № 3. С. 18–22.
2. Теорія держави і права : навч. посіб. / Ю.А. Іванов та ін. ; за заг. ред. Л.М. Стрельбицької. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 332 с.
3. Про транскордонне співробітництво : Закон України від 24.06.2004 р. № 1861-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>.
4. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
5. Деякі питання реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 р. № 688-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2016-р>.
6. Про затвердження Положення про державну реєстрацію статутів територіальних громад : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 р. № 1150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-98-п>.
7. Методичні рекомендації щодо розроблення статуту територіальної громади, затверджені Наказом Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <http://new.minregion.gov.ua>.
8. Даниленко А.П. Поняття та структура адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування: теоретико-правовий аспект. *Право і суспільство*. 2013. № 6. С. 187–190.
9. Кириченко Ю.М. Поняття та структура адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування. *Юридичний бюлетень*. Вип. 7. Ч. 2. 2018. С. 41–47.
10. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

Анотація

Шутак Т. Г. Адміністративно-правовий статус суб'єктів транскордонного співробітництва. – Стаття.

У статті відповідно до положень чинного вітчизняного законодавства розкрито структуру й ключові особливості реалізації адміністративно-правового статусу суб'єктів транскордонного співробітництва. Окреслено головні умови та підстави взаємодії територіальних громад з місцевими органами публічної адміністрації у цій сфері. Визначено та охарактеризовано адміністративно-правовий статус відповідних фізичних і юридичних осіб публічного та приватного права, що виражає сукупність прав і юридичних обов'язків у поєднанні з обсягом адміністративної правосуб'єктності та відповідальності. З'ясовано, що територіальні громади є основними ланками місцевого самоврядування, які безпосередньо або опосередковано через відповідні структурні ланки здійснюють управління місцевими справами. До структури адміністративно-правового статусу суб'єктів транскордонного співробітництва входять такі елементи: 1) права і свободи людини та громадянина, передбачені основоположними міжнародними актами з прав людини, Конституцією України, іншими нормативними актами адміністративно-правового характеру; 2) юридичні обов'язки, що охоплюють потенційну можливість притягнення винної особи до адміністративної відповідальності за невиконання, недотримання або порушення закону; 3) комплекс адміністративно-правових гарантій прав і свобод людини та громадянина, що забезпечують створення належних умов соціального середовища для ефективної реалізації цих суб'єктивних прав, здійснення правотворчої та правозастосовної діяльності органами публічної влади. Розкрито специфіку адміністративно-правового статусу органів публічної адміністрації, які мають статус суб'єктів транскордонного співробітництва. Цей статус передбачає правове положення останніх в системі публічного управління у адміністративно-політичній сфері і визначається шляхом закріплення в адміністративному законодавстві мети створення, завдань, функцій, повноважень, гарантій діяльності та відповідальності. Обґрунтовано, що адміністративно-правовий статус районних і обласних державних адміністрацій включає три блоки структурних елементів, зокрема цільовий блок, структурно-організаційний блок, компетентнісний блок.

Ключові слова: адміністративно-правовий статус, органи публічної адміністрації, права і свободи, суб'єкти транскордонного співробітництва, територіальні громади.

Summary

Shutak T. H. Administrative legal status of subjects of transfrontal collaboration. – Article.

In the article in accordance with positions of current home legislation a structure and key features of realization of administrative legal status of subjects of transfrontal collaboration are exposed. Main terms and grounds of co-operation of territorial communities are outlined with the local organs of public administration in the field of it. Certainly and administrative legal status of corresponding physical and legal persons of public and private law that expresses totality of

rights and legal duties in combination with the volume of administrative legal personality and is described. It has been found out that territorial communities are the main link of local self-government, which directly or indirectly through relevant structural units manage local affairs. The structure of the administrative and legal status of the subjects of cross-border cooperation includes the following elements: 1) human and citizen's rights and freedoms, envisaged by the basic international human rights instruments, the Constitution of Ukraine, other regulatory legal acts; 2) legal obligations that cover the potential for prosecution of a guilty person for non-compliance, non-compliance or violation; 3) a complex of administrative and legal guarantees of human and citizen's rights and freedoms, which ensure the creation of proper conditions for the social environment for the effective

realization of these subjective rights, the exercise of law-making and enforcement activities by public authorities. The specific of administrative legal status of organs of public administration, that have status of subjects of transfrontal collaboration, is exposed. He envisages legal position of the last in the system of public management in administrative to the political sphere, it is determined by fixing in the administrative legislation of aim of creation, tasks, functions, plenary powers, guarantees of activity and responsibility. Reasonably, that administrative legal status of district and regional state administrations includes three blocks of structural elements, in particular destination block, structural organizational block, competence block.

Key words: administrative legal status, organs of public administration, right and freedom, subjects of transfrontal collaboration, territorial communities.